

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuliile nepublicate nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Dotățiunea clerului.

(57) Luni în 7 st. n. l. c. ministrul de culte și instrucțiune publică a prezentat parlamentului: *Proiectul de lege despre întregirea venitului preoțesc.*

Reservându-ne a reveni asupra acestui obiect foarte important pentru biserica noastră, de astă dată dăm numai o scurtă recenziune, și primele impresiuni, ce după o fugitivă cetire a proiectului de lege și a motivărilor lui ni le-am câștigat.

Proiectul întreg îl publicăm la alt loc. Cuprinsul §-lui 1. nu ar avea loc în acest proiect, ci cel mult ca un apendice la urmă, s'eu mai corect și aici, ci din incozistența legii, ce se va face să se voteze și un conclud regnicolar de același cuprins. Pentru că dotățiunea din chestiune privește numai pe confesiunile recepte așa numite „necatoalice”, adică pe cea gr.-or. română și s'erbă, pe cea calvină, pe cea luterană, pe cea unitară și pe cea israelită, ér §1 d'ice: că congrua bisericii catolice de ritul latin, grecesc și armenesc fiind chiar acuma sub regulare, se va lua în budget o sumă corespunzătoare, ca și până la regularea congruei, să se întregescă venite-le celor mai slab dotăți preoți de această confesiune.

Așa se vede însă că guvernul însuși nu crede în apropiata regulare a „congruei” catolice și pentru aceea o eternizează în fruntea unei legi, care privește numai pe celelalte confesiuni.

Principiul este, că statul se vină într'ajutor confesiunilor, ca preoții aceora să p'otă avea un venit anual de cel puțin 800 fl. s'eu 400 fl. afară de cuartir și grădina cu un areal maximal de 1¹/₂ jug. castr. (§ 2 și 11 I. punct 1.)

Drept cinosură s'au luat numărul parohiilor înființate până la 1 Ianuarie 1898. § 3.)

Întregirea venitului proiectat se va executa în decurs de 9 ani; anume în primul period de 3 ani numai la 600 resp. 300 fl. în cei 6 ani următori apoi la 800 fl. resp. 400 fl. (§ 10.)

Dotățiunea nu se dă parohiei ci parochiului, pentru aceea diferența de 800 și 400 resp. de 600 și 300 fl nu se condiționează de starea materială a parohiei și a parochianilor, ci de calificațiunea preotului.

La întregirea venitului până la 800 fl. pot conta numai acei preoți, cari au absolvat 8 clase gimnaziale și un curs teologic public sau privat, de cel puțin 3 ani, și testimoniu de calificățiune (§ 4.)

Intențiunea este vădită, și credem că bucurorii vor împărtași aci intențiunile ministrului și vor n'isi ca clerul tiner se se recruteze în viitor tot din tineri cari au absolvat 8 clase gimnaziale, ca astfel și cele mai slabe parochii să p'otă doți parochiului, numai se li se fac de 800 fl. anual, numai se li se face posibil ca să primescă subvențiunea pasă în vedere, fără jignirea drepturilor autonome ale bisericii și fără ca acel aju-

toriu să fie un fel de remunerațiune pentru serviciile bisericesci și neromânesci.

P'ote avé însă și efectul contrar, ca adică biserica să preferă a avé preoți mai simpli și mai s'eraci dar independenți în cele politice-naționale.

Total va atârna dela înțelepciunea și adevărul patriotice al celor cari vor executa legea.

§17 conține casuri în cari preotul se face nevrednic de ajutorul statului.

Intre acestea cel mai periculos este între împregiurările noastre delictul, invențiune specială maghiară pentru a atitudine contrară a statului (állam ellenes magatartás) carea se află definită în alinea ultimă a §-lui 13 din Art. de lege XXVI: 1893, care tractează despre salariile învățătorilor.

Etă aceea definițiune:

„Drept direcțiune contrară a statului se consideră special ori-ce fapt îndreptat contra constituției, caracterului național, unității, independenței s'eu întregității teritoriale ale statului, mai departe cont a aplicării limbii statului decretată prin lege, întem-plese aceea în școlă s'eu afară de școlă ori pe teritoriul altui stat, cu vorba, în scris, s'eu prin țipar, prin figuri, cărți de școlă s'eu prin alte instrumente didactice“.

Atât de elastică este definițiunea acestui delict special maghiar, încât cu rea-voință fie-care șovinist p'ote încurca cu el pe cel mai nevinovat preot în proces criminal s'eu disciplinar.

În astă privință ministrului de culte i-se rezervă în §-l 9 un drept putem d'ice disciplinar discreționar, care vatămă drepturile autonome ale bisericilor, și carele în mâinile unui ministru fără tact și fără curaj de a da piept cu fanatismul nutrit de jurnalistica șovinistă, p'ote provoca continue conflicte între autoritățile superioare bisericesci și între guvern, conflicte, care pot produce neasvornat mai mult rău poporului și patriei noastre decât valoréză binele ce se crede că se face prin ajutorul contemplat.

Acesta este punctul cel mai periculos din proiect.

În §-ul 17 se d'ice, că ajut'orele se vor asemna cu numirea respectivilor parochii și parochiilor, ér în privința modului distribuiri se va învoî ministrul cu autoritățile competente bisericesci, apoi banii se vor transpune la autoritățile confesionale, pentru procedere mai departe.

Dacă însă n'ar succede învoirea, s'eu dacă învoirea făcută o ar altera autoritățile confesionale, atunci ajut'orele se vor trimite separat fiecărui preot

Va să d'ică. în aceste casuri distribuiri s'ar face prin organele statului, întocmai precum se urm'edă astăzi cu așa numitul „ajut'or de stat” pe carele biserica noastră chiar pentru modalitatea distribuiri nu-l mai consideră de ajutor pentru ea și nu-l primesc.

La acest punct se vede că a considerat guvernul ținuta bisericii noastre față de vechiul de stat, și vederea aceea la primul loc pune în vedere distribuiri ajutoriului la singuraticii preoți prin consistoriile confesionale, pune însă totuși o condițiune: „învoiala cu ministrul de culte“.

Așa precum este stilizat textul §-lui 17 este obscur, pentru că nu indică condițiunile ce le p'ote pune ministrul.

În motivare însă (alineia ultimă) se indică și acele condițiuni, și dacă nu se vor cere altele, acelea sunt acceptabile.

Motivarea este următoarea:

„Proiectul de lege voiesce se cruce sfera de drept autonom al confesiunilor chiar și cu privire la formele externe, și pentru această pune tesa, că dacă confesiunile, în urma stipulațiunilor reciproce, vor fi în stare a i da garanță suficientă, că sumele asemnate le vor administra la locul destinațiunii lor, atunci guvernul comasând sumele asemnate, le va pune la dispozițiunea autorităților confesionale“.

Nu scim de ce natură p'ote fi aceea garanță, dar fie ea de natură morală s'eu materială, s'eu de ambele, biserica noastră le p'ote da fără alterarea autonomiei sale.

În sensul acestui proiect, atunci când toți preoții nostri vor fi de clasa I, adică cu 8 clase gimn. etc. 1906 preoți ar căp'eta anual un ajutor de 911, 254 fl., și cu astă sumă au și în ceput deja a se lăuda d'iarele magiare, deși bine știu, și motivarea încă o constată, că acel timp este foarte îndepărtat.

Astăzi și anume în cei trei ani primi, când numai ce lipsesc dela 300 fl. s'ar asemna, ajutorul statului se va reduce la nimica, s'eu la o sumă de tot neînsemnată.

Dotățiunea s'ar începe în anul 1899.

Candidatura principelui George de guvernor al Cretei, susținută din partea Rusiei cu atâta cerbicositate, încă n'a obținut încă învoirea sultanului și este mai mult ca probabil, că întreg planul acesta, care se ispede de voința Germaniei și a Austriei, se va nimici. Turcia șocotesce, această candidatură drept o pierdere a insulei Creta. D'iarele din Germania și Austria consideră ținuta Rusiei în chestia această drept o încercare de spargere a concertului european, și de ațitare din nou al focului politice din Orientul Europei. O depeșă din Londra însă anunță că și Rusia a deșertat concesivă și nu mai insistă asupra unui pian, pe care diplomații altor puteri mari îl resping. — Cu privire la Creta se va lua deci în discuție din partea diplomaților vechiul proiect cu denumirea unui guvernator general provisoric. Va trece încă timp, până ce o fi pace pe biata insulă!

Răspunsul ministrului la interpelațiune făcută de deputatul sas Meltzl în chestiunea maghiarisării numelor familiare, — a urmat în ședința de Vineri în săptămâna trecută. Ministrul de comerci Red. Daniu constată (era p'ote de prinos! Cu) că nu există nici o ordonanță în sensul căreia funcționarii superiori dela tren ar avé să prov'oce pe subalternii lor să se magiarizeze (Esclamării în stânga: *Păcat că nu există!*) Magiarisarea dacă e să aibă preț, trebuie se se facă fără ordonanță oficială (aplauze generale). Provo-cări ca să se magiarizeze cetățenii n' magiarisă s'au făcut prin presă, aceste însă nu sunt oficiale.

La întrebarea a două a lui Meltzl ministrul răspunde, că nefiind nici un abuz nici nu află nic o necesitate de a lua dis-

posițiuni cari se curme acest rău, căci din împregiurarea. că cineva își magiarizează numele s'eu nu ar resulta nici un desavantajiu oficial pentru respectivul,

Casa ia spre scire acest minunat respuns!

Studentii germani din Austria, au esoperat prin ținuta lor solidară ca să nu se p'otă ținea prelegeri la universitățile din Viena, Praga, Gratz, Insbruch și L'oben. Senatele universitare au anunțat sistarea prelegerilor pentru 2 săptămâni. D'iarele mai noué însă anunță, că guvernul a dispus închiderea universității a statului acestora se timp de prevențiu. În legătură cu hotărârea această stă totodată disciplina corifeilor dintre studenți. În fața acestor hotărâri studențiimea a rămas consternată, căci ea aștepta ca în curând să se rev'oce prin dieta din Praga ordinul de opreliște referitor la purtarea colorilor naționale, — după care revocarea studențiimea voia să reie firul prelegerilor și a vieții universitare normale. Și fiindcă acum e probabil, că multi vor fi pedepsiți ca inițiatori și pentru tăgăduirea subordinațiunii, vor ține adunări în cari vor chibzui asupra mijlocelor pentru susținerea celor ce au se cadă jertfă mișcărilor acestora.

Proiect de lege despre întregirea venitelor preoțesci.

§ 1. Fiind de present în regulare întregirea venitelor (congruei) preoților catolici de ritul latin, grecesc și armean, legislațiunea țării va lua în budgetul statului până la efectuarea regulării accentuate o sumă corespunzătoare pentru întregirea provisorie a venitelor acelor preoți (catolici), ci cari se află în cele mai strimțorate referințe materiale.

§ 2. Venitul posturilor preoțesci ale celorlalte confesii recipiate prin lege și sistematizate până la 1 Ianuarie 1898 să întregesc în sarcina casei statului până la 800 fl., respective la 400 fr. și să îndrumă guvernul a executa această hotărâre în chipul și timpul statorit prin legea presentă.

Venitul nouelor posturi de preoți să întregesc la 800 respective la 400 fl. anual numai atunci, dacă ministrul de culte și instrucțiune publică pe baza raportului respectivei confesii ține de motivată sistemizarea postului preoțesc nou.

§ 3. Spre a se lua în considerare întregirea venitului statorit în § 2, preoții să pot adresa pe calea superiorității confesionale competente, respective pe calea antistiei parochiale, ministrului de culte și instrucțiune publică în decurs de un an dela intrarea în val'ore (promulgarea) a legii presente, arătând datele necesare.

Acel post de paroch deja sistemizat până la 1. Ianuarie 1898, care în decursul acestui an nu s'a însinuat, nu p'ote fi împărtașit de întregire venitului, afară de cazul, când însinuarea nu s'a făcut din motivul, că preotul de fapt — neavând cuaiificațiunea prescrișă în §-ul 4, — nu a putut pretinde întregirea venitului până la 800 fl. și venit s'eu trece peste suma de 400 fl., cât îi compete.

Datele, prezentate până acum în afacerea expunerii venitelor preoțesci să pot considera într'atâta, într'atâta cât ministrul de culte și instrucțiune publică le află de acceptabile.

§ 4. Numai acel preot p'ote reflecta la întregirea venitelor sale până la 800 fl., care documentează, — că după absolvarea de

8 clase la o școală medie din patrie — a învățat teologia respectivă la vr'un institut teologic pe cale publică sau particulară cel puțin în decurs de 3 ani și în cazul ultim a făcut examen la vr'un institut teologic, și că a primit dela confesiunea sa calificățiune preoțescă legală

§. 5. Venitul unui preot, care nu poate documenta calificățiunea prescrisă în §-ul 4, se întregesc numai până la 400 fl.

Dar dacă un astfel de preot documentează mai târziu calificățiunea amintită, venitul lui se întregesc la 800 fl., începând dela ziua documentării.

Imprejurarea, că ore-care preot beneficiază o întregire a venitelor până la 800 fl., sau 400 fl., nu poate fi luată în considerare față de succesor; în privința aceasta va fi totdeauna dător de ton calificățiunea prescrisă în §-ul 4.

§. 6. Numai un astfel de preot poate reflecta la întregirea veniturii până 800 fl., fie până la 400 fl., care documentează, că este cetățean ungur.

§. 7. La întregirea venitelor nu poate fi părtaș, sau, dacă s'a împărtașit, pierde acesta îndreptățire acel preot.

a) care prin o sentință a forului penal intrată în putere de drept a fost pedepsit totodată și la pierderea oficiului, — și anume începând dela timpul intrării în valoare de drept a sentinței pentru întreaga durată a pierderii de oficiu.

b) aceal, care comite un grav delict de imoralitate nedemn cu poziția sa, sau manifestă o atitudine dușmănoasă statului, pentru cari a fost osândit prin o sentință judiciară, sau pe cale disciplinară, — întru cât judecătoria la osândit pe respectivul la pierderea libertății și anume pentru durata acestei pierderi de libertate și după împlinirea pedepsei, pe un timp de 3 ani, socotit din ziua, în care sentința judiciară sau pedepsa disciplinară a intrat în valoare de drept, respective dela ziua datului din ordinațiunea ministerială menționată în § 9.

Dacă însă vre-un preot, care a fost deja osândit conform punctului b) al acestui paragraf, va fi prin sentința judecătorească sau disciplinară din nou osândit în decursul celor 3 ani sau și mai târziu pentru un delict de imoralitate sau pornire dușmănoasă statului, atins în petul 6) — își pierde pentru persoana sa, pentru totdeauna întregirea emolumentelor, începând dela termenul indicat în alineea a treia a paragrafului acestuia.

Ce se consideră de dușmănos statului, se determină prin alineea ultimă a §-lui 13 din art. de lege XXVI: 1893.

§. 8. Dacă un astfel de preot, în contra căruia s'a ridicat acuză pe temeiul petului 2 din §. 7 pentru delict de imoralitate și atitudine dușmănoasă statului, totuși cere dela ministrul de culte și instrucțiune publică pe calea forului său competent o întregirea competențelor sale, ministrul de culte și instrucțiune publică provacă forul confesional competent, dacă acesta n'a adus încă sentință pe cale disciplinară, ca să introducă

cercetarea disciplinară și în cazuri de aceste ministrul decide asupra admisibilității sau neadmisibilității întregirii competențelor numai după ce îi s'a raportat asupra rezultatului acesteia.

§. 9. Dacă se ridică la ministrul de culte și instrucțiune publică acuză întemeiată de delict de imoralitate sau atitudine dușmănoasă statului în contra unui preot, care se împărtașeste de întregirea emolumentelor, — ministrul pentru culte și instrucțiune publică este obligat, a provoca forul confesional competent să introducă cercetare disciplinară.

Dacă forul confesional, deși este provocat, nu introduce cercetarea disciplinară, contra parochului respectiv ministrul de culte și instrucțiune decide însuși după trecerea a trei luni, socotite dela ziua în care sa înmanat provocarea, cu privire la detragerea sumei întregitoare.

Dacă sentința disciplinară a forului confesional îl lasă pe preotul respectiv la postul său, deși acuză a fost motivată: ministrul de culte și instrucțiune este în drept, ca pe baza datelor cei-i stau la dispoziție, conform dispozițiilor cuprinse în punctul b. din §. 7, se detragă întregirea venitelor.

Sentința ministerială, privitoare la detragerea întregirii competențelor, nu poate altera dispozițiile celelalte din sentința disciplinară adusă de forul confesional competent.

§. 10. Intregirea venitului preoțesc, în sarcina dotațiunii luate spre acest scop în bugetul de stat, se va efectua în decurs de 9 ani și adecă în cei dintâi trei ani gradat venitul tuturor preoților amintiți în §-ul 2. la 600 fl. resp. la 500, în ceilalți 6 ani urmatori gradat la 800 fl. resp. 400 fl.

§. 11. La stabilirea întregirii venitelor sunt a se considera cu privilegiu fasonării venitelor și esitelor, următoarele principii fundamentale:

I. Venite computabile:

1. Venitul din arânda posesiunii de pământ după contractul de arândare sau întrucât, stau sub administrare proprie, după mediul celor 5 ani din urmă (1893—1897) al arândelor obicinuite în loc sau în provincie la pământuri de aceeași calitate.

Casa de locuință, curtea și grădina (cea din urmă însă numai până 1/2) jugăre catastroale, nu sunt a se computa.

2. Venitul curat al edificiilor închiriate și a părților de edificii, rămas după detragerea cheltuielilor de susținere, stabilite de lege de dare.

3. Venitul curat al drepturilor și autorizațiilor împreunate de venite, de asemenea și al întreprinderilor de industrie, precum: ținerea morilor, vama dela mori, pescăritul, întrebuintarea de lemne, îngrășatul cu ghindă, vama de port etc., după contractul de arândă, sau pe baza documentului autorității publice care constată mediul venitului celor cinci ani din urmă (1893—7).

4. Venitele incurse din prestațiunile ce se repetesc anual împlinite direct de către credincioși sau parohie, precum și de către

patron în bani, în produse, lucru cu mâna sau cu jugul.

Prețul în bani al prestațiunilor în produse și lucru îl stabilesc corespunzător referințelor locale, după mediul celor din urmă cinci ani (93—97) organele administrative publice, după ascultarea autorităților confesionale și 1/6 parte a venitului astfel stabilit e a se detrage sub titlu de spese de încasare.

Acastă dispoziție se poate trece cu vederea cu privilegiu primei regulări întrucât, întrucât ministrul de culte și instrucțiune publică va afla adoptabile datele de prețuire substernute pe lângă aprobarea autorităților confesionale înainte de intrarea în vigoare a legii.

Stabilirea prețului în bani al prestațiunilor în produse și lucru e valabilă totdeauna pe deosebi, după trecerea acestui timp e a se face nouă satorire.

5. Venitul incurs din taxele stolare pentru instalări și îngropări, precum și din taxele, cari se pot pretinde pe temeiul usului de drept pentru funcțiuni bisericesti (p. e. dela festanii), — pe care autoritatea bisericescă îl stabilește și documentează după mediul celor din urmă cinci ani (93—97). Taxele stolare dela cununii nu pot fi computate.

6. Venitele interes lor după stipendiile de liturghii și din fundațiunile pentru săvârșirea de servicii dăești și de alte soiuri.

În viitor acest venit numai atunci se va putea computa, dacă computarea nu va fi interzisă prin literile fundamentale.

7. Venitul incurs din cassa comunei politice, din fondul diecesan sau din orice alt fond public, sub titlu de întregirea congrui ajutor permanent, ținere de cai ș. a.

8. Plusul din venitul averii bisericesti locale (fabrica), întru cât după regulile existente se poate întrebuinta pentru dotarea preotului.

II. Erogațiuni ce se pot subtrage.

1. Impositele comune de stat, judecătorești, comunale, etc., prescrise în sarcina venitelor folosite de paroch, și basate în vre o lege, mai departe spesele pentru regularizarea apelor, precum și competențele ordinare anuale, ce sunt a se solvi în favorul vre-unui fond regnicolar, eparchial al unui institut tutorial, de pensiune etc.

2. Solvirile impuse în sarcina venitului parochial sub titlu unui anumit deobligământ, precum prevederea capelanului (capelanilor) amortisarea împrumuturilor luate pe avere și imobilă, paușalul pentru ținerea de cai și spesele de cărușie.

Pentru susținerea capelanului nu se poate calcula mai mult ca 250 fl. de persoană, în sub titlu paușalului pentru ținerea de cai și pentru cărușie nu se poate subtrage mai mult ca 200 fl.

3. Venitul fundațiunilor pentru liturghii și servicii divine, în cazul, când săvârșirea acelor liturghii sau servicii divine, preotul este necesitat a ceda altora. Numărul liturgiilor și al tor funcțiuni de ale serviciului divin ce se pot săvârși îl documentează și stabilesc autoritatea eparchială (episcopul).

Nu se pot însă subtrage erogațiunile privitoare la întreținerea personală (susținerea casei), asemenea cele referitoare la manipularea posesiunii de pământ, precum și erogațiunile provenite din conservarea în stare bună a edificiilor parochiale.

§. 12. Modalitățile fasonării și documentării venitelor și erogațiunilor le statorosec ministrul de culte și instrucțiune în cale de ordin, cu ascultarea autorităților confesionale.

§. 13. Ministrul de culte și instrucțiune publică i stă în drept, a se convinge despre esactitatea datelor comunicate din partea confesiunilor și pe calea organelor administrative.

Dacă la suprarevizuire, sau mai târziu s'ar descoperi, că parochul a retăcut cu scirea ore care venit, sau cu scirea a fasonat fals vre-o erogațiune neesistentă, un asemenea paroch în timpul cât rămâne în acel post de paroch, în care a fasonat fals, își pierde îndreptățirea la întregirea venitului.

Dacă alte persoane legale responsabile pentru esactitatea fasionii cu scirea estradază adevărul falsă, sunt a se pedepsi cu amendă în bani, corespunzătoare mărimei daunei, cauzate în contul vistieriei statului.

Enunțarea pedepsei cade în competența ministrului de culte și instrucțiune publică, dar parochul, sau altă persoană legală responsabilă pedepsită, se poate plânge la judecătoria administrativă în curs de 30 de zile dela înscințare.

§. 14. Venitul postului de paroch înscințat în scopul întregirii, după intrarea în vigoare a legii prezente, nu se mai poate reduce din partea confesiunii fără conlucrarea prealabilă a ministrului de culte și instrucțiune publică, și ori ce sporire a aceluia este a se insinua în curs de 3 luni ministrului de culte și instrucțiune publică.

Încât sporirea venitului ar proveni, fie din acceptarea voluntară a unei sarcini din partea parohiei, sau a singuraticelor, fie din fundațiuni nou înființate, întregirea venitului oferit din partea statului nu se poate împuțina.

Tănuirea sporirii venitului are de urmare față de preot pierderea dreptului la întregirea venitului în acel post preoțesc.

Despre pierderea dreptului la întregirea venitului decide ministrul de culte și instrucțiune publică, — dar preotul agravat cu pedepsă se poate plânge la judecătoria administrativă în termen de 30 (treizeci) de zile dela înscințare.

§. 15. Dacă venitul vre unui post de preot, provădit cu întregirea venitului, scade în urma unor împregiurări neaternătoare de autoritățile confesionale și de parohie, autoritatea confesională, competentă poate cere dela ministrul de culte și instrucțiune publică întregirea vnituală.

În cazul, când se documentează împuținarea averii, urcarea întregirii nu se poate nega, dacă nu cumva numărul neînsemnat al credincioșilor servește ca motiv pentru afilierea comunei la altă comună, în care ca ministrului de culte și instrucțiune publică, îi stă în drept a recerca autoritatea confesională,

FOIȚA.

La mormântul profesorului Dr. Ioan Bozocanu.

de I. I. L.

„Luceferi de foc,
„Privi-vor din cetini:
„Mormânt fără noroc
„Și fără pretini!“

Aceste cuvinte ale nefericitului poet Eminescu mi-am fost revocat în memorie, atunci, când primele lăpturi de țărână aruncate pe sicriul D-lui Ioan Bozocanu, îmi loviră auzul cu'n sunet dureros. Am plecat apoi, lăsându-l în acea dumnezească singurătate, dominată de o eternă pace, unde poate puțin vor fi sciind, că dorme o umbră mare. Acolo, pustiu de tot numai o mămăduioasă, din când în când, turbură eterna pace cu adâncele-i suspine, în sara și dimineța un tainic pretin, de ani cât lumea, dar încă tot tinăr, vecinic veghează la „mormântul fără noroc“. E „Venus“ frumosul lucefer, ce la mormânt privind a jale, clipește mereu din

ochi, încât pare, că plânge.

. Cântatu-și-a poetul atât de dureros mormântul, cântatu-și a șieși, cântatu-l-a însă tuturor acelora, cari întreaga lor viață, având drept devisa „muncă și probitate“ tăpâniți de cele mai mărețe idealuri își încercă puterile lor la deslegarea multor probleme din viață . . . și în zadar. Ei ead și se ridică, ei mor și înviează, străbat lumea cruciș și curm-șis — în schimbul unei vieți sbuciumate și amărâte. Ce crudă răsplată pentru atâtea încercări! Și ore din ce cauză?

Există o lege providențială, care nu îi e dată omului spre deslegare și în virtutea căreia fiecare om se nasee cu destin diferit, așa — unul se nasee geniu, altul mediocru, ori obscur — unul bogat și în fericire, altul sărac și în miserie, — unul în palat împodobit cu cele mai înalte distincțiuni sociale, altul în bordeiu, desvâht și de cele mai primitive drepturi. Și în astă aglomerațiune de neegalitate de condițiuni, fiecare, ajutat de propriele-i facultăți, luptă se se orce în sus pe scările sociale. Slavul are aceeași nisuință ca și împăratul. Dar durere, astă luptă este împedecată mult de indiferentismul, ura

și invidia, în a căror captivitate am cădut cu desăvârșire.

De vedem pe vre-unul din ai noștri, urcându-se de-asupra noastră, nu-l suferim, ci cu fel de fel de uneltiri ne silim să-l împedecăm. Și în vreme ce unul născut în poziția socială înaltă, poate fără merite, dar pentru aceea cu pieptul încărcat de decorații, acela e fala, mândria și speranța noastră, — pe câtă vreme altul, născut din al nostru sin — cu merite, pe cari noi nu voim să le recunoșcem, — acela e obiectul nostru de ris și de pamphletare. Încercările mărețe ale unui om din mijlocul nostru, ridicat însă de-asupra noastră prin raritate de inteligență și prin firmitate de caracter — sunt privite de noi adese-ori cu ironie. El luptă în deșert, căci crudă îi mai e răsplata. Și apoi ne prinde mirarea, dacă un atare om, vedându-și idealele pierdute și încercările zadarnice da expresiune la cele mai stranii dorințe, cum Eminescu face șieși și altora ca el. Dar, poate că așa e firea noastră, căci deși arena nu e deșartă de atleți, totuși, și dacă se ivesce câte unul, atunci și acela iute și degrabă fuge înapoi, împins fiind de spiritul rece, cu care-l primim.

Și acum vin, să fac pomenire despre un atare bărbat; vin, să fac pomenire despre un bărbat, care — în sensul lui Eminescu fie șis „luptă deșartă a luptat, țintă nebună a vânat“; vin să fac pomenire despre un bărbat pierdut încă destul de tinăr, și dela care națiunea poate de aici înainte ar fi avut să aștepte încă mult — fie pe teren scolar, ca dascăl, — fie pe teren politic social ca neaoș Român.

Este dl. Ion Bozocanu, dela a cărui morțe abia să împlinesce acum un an și totuși se pare, că din memoria noastră el a dispărut cu totul.

Și dacă iau condeiul, să scriu câte ceva din viața acestui bărbat distins, fac acesta ca faptele sale să le reamintesc nouă tinerimei, căci se vede, că nu le cunoșcem de fel, sau cel puțin în parte, pentru-că dacă le-am cunoșce, sunt sigur, sigur, că n'am vorbi cu atâta ușurință de memoria ac stui celebru profesor al nostru.

Născut în prima zi a lui Prier a anulu 1846, în comuna Văcele, ținutul Treiscaunelor, din părinți agronomi, — oameni săraci, dar cu credință și cu temere de D-șeu, oameni străduitori cu palmele bătucite de muncă și cu fețele arse de soare, cari dădură fiului lor

ca să sisteze independența respectivei comune.

În cas de urcare a întregirii venitului suma de întegrire mai mare este a se asemna dela timpul scăderii venitului.

§ 16. Confesiunile amintite în §. 2 sunt datore a înainta în curs de 3 luni ministrului de culte și instrucțiune publică ori ce schimbare de persoane, obvenită în postul de paroch, provădit cu venitul întregit.

Er dacă însinuarea nu s'a efectuit în curs de 3 luni și calificarea parochilor aplicați din nou nu se documentează prin atestate întregirea mai mare a venitului pentru preotul nou cu calificatiune mai înaltă în sensul § 4 se pôte asemna numai începând cu ziua însinuării; din contră, dacă a fost aplicat paroch cu calificatiune mai puțină, suma solvită pentru întregirea venitului preste 400 fl. este a se rebonifica, începând dela ziua schimbării de persoană.

§ 17. Sumele încuviințate din partea statului pentru întregirea venitului preotesc al preoților amintiți în §. 2, se asemnăză pe lângă consemnarea singuraticelor posturi de parochi și a parochilor.

Ministrul de culte și instrucțiune publică stabilește, împreună cu singuraticele autorități confesionale competente, acele condițiuni pe lângă cari punesuma asemnată la dispozițiunea autorității confesionale în scopul purcederei ulterioare.

Dacă înțelegere nu s'a făcut, séu dacă s'a făcut într'adevăr, dar confesiunea o calcă, atunci înțelegerea este a se privi ca încetată și sumele asemnate să plătesc de aici înainte preoților separat și nemijlocit.

§ 18. Dispozițiunile legii presente nu se estind asupra călugărilor, precum nici asupra monachilor, aplicați în funcțiuni de preoți mireni.

§ 19. Întregirea venitului, ce după §. 10 compete preoților amintiți în §. 2, începe între margininile legii presente la 1 Ianuarie 1899.

§ 20. Cu executarea legii presente se încredințază ministrul de culte și instrucțiune publică și ministrul de finanțe.

Notă.

Deore-ce în anul acesta ziua de 28 Februarie st. v. — terminul examenului privat de pe cursul III. pedagogic — cade Sâmbăta, și astfel întrevine o zi de sârbătoare, Duminecă, — conform încuviințării Preaveneratului Consistoriu archidiececan, examenul privat de pe acest curs se va începe numai în 2/14 Martiu a. c. ceea-ce se aduce la cunoscința celor interesați, spre scire și conformare,

Sibiu, 27 Ianuarie, 1898.

Dr. Remus Roșca,
dir. sem.

Jón, prima educațiune fundamentală, infiltrându-i în suflet „frica lu Dumneșcu“, începutul înțelepciunii. În casa părintescă, lângă un unic caracter model și a unei patriarhale sincerități își petrecu Bozocanu primii ani ai copilăriei sale. Sub ochii mamei și a tatălui, ajutați de modestele lor cunoștințe copilul tânăr își continuă treptat dezvoltarea sa, până când mai târziu ajungând etatea de șapte ani începu, să frecventeze școala din sat. Șese ani îi trebuî pentru ca să absolvă școala primară. Purtarea sa bună și străduința sa încordată, atraseră atențiunea învățătorului său, — dar spiritul seu viu și observativ, inteligența sa vădită de sigur că de timpuriu atraseră și atențiunea celorlalți oameni mai cu carte din comună — căci altcum nu s'ar puté de fel esplica împrejurarea, că îndată-ce termină școala elementară — la neobositul stăruințe ale parochului de atunci, — fu trimis de părinți la școala medie maghiară din Szepszi-Szent-György, un orașel din apropiere.

Și acésta s'a întemplat în toamna anului 1860.

Un an mai târziu absolvând cu succes strălucit prima clasă gimnasială, părăsesce Szepszi-Szent-György-ul pentru a și continua

Noutăți.

Avis. P. T. Domni, cari din eróre, séu din lipsa de adresă, n'au primit invitare la Concertul împreunat cu teatru și declamațiuni al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“, care va avé loc Duminecă, în 1/13 Februarie a. c., sunt rugați a se considera prin acésta invitați.

Bilete de întrare séra la cassa.

Dar bisericeii. Din Vorumloc ni se scrie: Dl Dr. Emanuil Doctor medic în cercul Währing (Viena) fiu de preot român din Ardeal, a dăruit pentru biserica noastră gr-ort. din Vorumloc un Candelabru din sticlă cu 6 luminări foarte frumos în prețiu de 40 fl. v. a.

Comitetul parochial își ține de datonriță a-i adce mulțămita și pe aceasta cale, ca ori și cine se jertéscă cu îndemn și dragoste câtră biserica.

Vorumloc, 24 Ianuarie, 1898.
Mohan Vasilie, Elia Tărcilă,
epitrop. paroch.

Alegerea sângerósă dela Rózsahegy a fost obiect de interpelație la cameră. Deputatul Rakowszky a întreat pe ministrul de interne: are cunosință, că jandarmeria după alegerea dela Rózsahegy, în comuna Liskófalva, în crășmă, deci în casă închisă a întrebuintat de șeptesprezece ori arma, în urma căreia 4 ómeni sunt morți ér 3 vulnerați de mórte; are cunosință că cu privilegiul acela jandarmii atât de fărě grije au manipulat cu arma, încât au pușcat o femeie din casa de peste drum. A întreat apoi pe ministrul décă are de gând să cerceteze chestia și să pedepséscă aspru pe jandarmii abuzivi — Interpelarea s'a dat ministrului.

Procesul împotriva lui Zola, pentru scrisóra lui publicată în „Aurore“, s'a început luni la Paris.

Zola s'a prezentat de timpuriu la tribunal. Când s'a dat din trăsură, a fost întimpinat cu huidueli teribile de mulțimea aglomerată. — În sala dezbaterilor deasemenea a fost huiduit romancierul. Când jurații au intrat în sală, publicul s'a ridicat de pe scaune. Indată după constituirea curții, presidentul a declarat, că décă Zola ar trada secrete privitoare la așărarea națională séu la legătura cu puterile străine, s'ar expune sé i se dicteze îndată o pedepsă de 5 ani temniță grea. I-sa interzis lui Zola a citi scrisori și acte privitoare la afacerea Walsin-Esterházy. Presidentul își menține dreptul de a orăndui și debateri secrete.

Curtea a adus hotărârea, că acușatii sé nu aibă dreptul a se declara asupra tuturor puuctelor de acusă, ci numai asupra celor designate de ministrul de războiu.

Aperătorul Labori un tiner de 23 ani, dar deja celebru, în o vorbire puternică care a făcut o impresie adéncă asupra publicului, a propus aducerea cu asistență forței publice la proces a membrilor corpului diplo-

matice, cari deși citați, nu sau prezentat. Curtea va hotărî ziua următoare asupra acestei propuneri

studii mai departe la gimnasiul român din Brașov. Șapte ani de zile — an de an — trecu el cu mare distinețiune prin toate clasele acestui institut și când în vara anului 1868 se ținu al treilea examen de maturitate la gimnasiul nostru, pe tânărul Bozocanu îl aflăm figurând între candidați ca cel mai distins. Ca student aici, Bozocanu a dat cea mai eclatantă dovadă despre inteligența sa, căci e fapt constatat, că el nici când n'a escelat prin diligență, ci pururea ajutat de o bună memorie și o rară inteligență, a putut fi totdeuna în truntea colegilor săi, între cari se bucura de o deosebită considerație și înțaietate. Era de un temperament cu mult prea hotărît de cât sé se potrivéscă cu firea unui școlar. O vorbă dîșă cu greu o mai revoca și din astă cauză nu arare-ori deveni el în conflict cu profesorii săi, cari însă cunoscându-l pe deplin de multe ori trebuiau să-i cedeze. Întregul séu tip aréță pe omul, ce va sé fie mare în viitor.

Făcând un frumos examen de maturitate studentul, care, după-cum singur spunea se credea atotștiutor, se vădu deodată la largul său. Liber acum se gândesce, sé-și croéscă viitorul. Dar vai! Ca ori și care student sérac multe din planurile sale și le vede zădărni-

matic, cari deși citați, nu sau prezentat. Curtea va hotărî ziua următoare asupra acestei propuneri

Invitare. la produțiunea declamatorie-musicală, ce se arangiază din partea corpului învățătoresc din Vidra de sus cu concursul unor binevoitori ai progresului. Luni 2/14 Februarie a. c. în localul școliei. Începutul la 6 1/2 óre séra. Prețul de întrare pentru 1 persoană 60 cr. Venitul curat: pentru biblioteca școlară. Suprasolviri și oferte pentru sus amintitul scop se primesc și sunt a se trimite la adresa I. Gamboș în Vidra de sus. După produțiune urméză dans. Cu stimă Corpul învățătoresc

Program:

- 1. Patru coruri bărbătesci. a) Dumneșcul nostru, de D. Cuntan. b) Sunt vênător, de N. Popovici. c) De ce ești depărtată (sere nadă de Marscher). d) Asta-i mândra, de N. Popovici executate de corul școlar.
- 2. Leac pentru sócere, comedie într'un act de Proca. Persónele: Nicu Isvorean, Ioan Gomboș. Ana soția sa; Dșóra Terezia Gomboș. Dómna Boldescu dșóra Otilia Todea. Dómna Petrean dșóra Sabina Dascalovicu. Jorgu Frunzescu Romul Gomboș. Dr. Criveț medic Ioan Luca. Un servitor.

Hymen. George Modran și Stana Marcu invită la cununia lor, ce se va celebra Duminecă în 1/13 Februarie a. c. la 11 óre a. m. în biserica gr-ort. din Poplaca.

— Dl Ioan Paicu, învățator cu dșóra Eugenia Prescurea, au onóre a aduce la cunosință celebrarea cununii lor, care va avé loc Duminecă în 1/13 Eebruarie în biserica gr. ort. din Calbor. Invitând totodată pe toți amicii și cunoscuții.

Impărțire de sémînțe.

(Încunosciințare).

Vestim prin acésta pe toți membrii „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“, că subserisul comitet a luat hotărârea de a împărți în primăvara a. c. între membrii Reuniunii și în mod gratuit sémînțe de trifoiu, de napi, de nutreț și de luțernă, cum și sémînțe de cânepă italiană.

Cererele sé se adreseze subserisului comitet cel mult până la 1/13 Martie c.

Membrii împărțaiți în anii trecuți cu sémînțe sunt rugați a ne face raport despre modul de purcedere la prăsirea plantelor amintite și despre rezultatul recoltei.

Tot odată punem de pe acum în vedere, că nemembrii nu pot reflecta la beneficiul de a fi împărțaiți cu sémînțe în mod gratuit, dar comitetul se angagiază a procura sémînțe bune și mai ieftine pentru oricine i se va adresa în sensul avisului, ce 'l vom publica după ce ne vom fi căștigat dela firme acreditate consemnările prețurilor diferitelor plante.

Sibiu, 9 Faur n. 1898.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.

Dem. Comșa, Victor Tordășianu,
pres. secretar.

cite. În fine, nevoit, sé hotărâsce, sé mérgă la Bucuresci, unde credea, că-și va găsi vr'o meditație, cu care sé-și pótă continua studiile la tinăra universitate de acolo. Cu câți-va bani în pungă plecă în firma convingere, că o sé fie de toți considerat și admirat. Dar nime nu mé punea, sé traduc cumva pe Virgil, ori pe Horațiu — ăicea el — ci ori și unde mé adresam pentru post de meditator eram întreat, de cunosc limba francesă? „Uu dureros „nu“ răspundea atunci tânărul desilusionat. Când nécasul ț-i-e mare, D-șeu ț-i-e d'ajutor — Toemai în acel an societatea „Transilvania“ din Bucuresci își începuse activitatea sa, deschizéd trei concurse pentru tineri bine calificați, cari studiind în străinătate sé rămână în serviciul poporului român din Ardeal. De sine sé înțelege, că nu unul, ori doi vor fi fost competenți ci câteva decimi și din totă asta mulțime unul dintre cei trei distinși, pe cari societatea îi încredințase cu frumósă misiune, fu și tânărul Bozocanu care de asemenea competase.

(Va urma).

PARTEA SCIENTIFICA SI LITERARA

I. Löser.

Istoria Agriculturii.

Traducțiune autorisată de

Un prietin al plugarilor.

(Urmare).

Periodul II.

Starea agriculturii dela începutul secolului al VI-lea până pe timpurile lui Carol cel Mare.

1. Starea agriculturii germane s'a schimbat mult în decurs de o jumătate de secol Agricultura și e onomia de vite s'a îmbunătățit și înmulțit. Losurile pământurilor din trecut sé schimbară cu timpul în moșii statornice, ele deveniră proprietăți. Înmulțirea populațiunei a dat privilegiu locuitorilor de a rumpe din vastele câmpii ținute până acum numai pentru pășunit, spre a face din ele locuri de arătură.

2. Acum după ce 's-au făcut locuințe stabile, și după ce fie-care om își are proprietatea lui, și după-ce moșia unuia nu pôte trece în posesiunea altuia, decât numai prin moștenire sau prin contracte, cumpărări séu vênđări, acum începe fie-care a-și înmulți averea nu numai în ceea-ce privesc vitele, ci și în ce privesce pământul.

3. Rozórele pământurilor, cari până acuma erau însemnate prin coline séu valuri (iezături) încep a se stabili și asigura prin petrii. Aceste rozóre însemnate prin petrii, le-au luat dela Romani, și acei cari cutezau a mișca sau lua petriile acestea se pedepséu în bani sau în alte pedepse aspre.

4. O bucată de pământ, care se putea ara în o zi cu o pereche de boi sé numea jugăr dela jug; jugăr, numirea acésta a durat până la întroducerea sistemului metric (1 Ianuarie 1876) în Austria, în marele ducat Baden sub numirea de Iuchert séu Iauchert (Emmendingen, Freiburg) în n. arele ducat Oldenburg sub numirea de Juch, Jück. În partea Germanică la Wiesen sé împărțea pământul după cât putea omul cosi în o zi și nu se numea jugăr ci o cositură de om; 20—30 jugăre laolaltă formau un așa numit ogor séu hobă pe care însă nu era ertat sé fie casă și curte. Dacă o moșie de mai multe oğóre se administra séu lucra de un om, care ședea acolo acea moșie se numea mausus (care sémână cu losul de odinórá) acea moșie era cu casă și cu curte laolaltă. Interese comune au intrunit mai multe sate la olaltă și au format un district, a căror afaceri publice îi intrunéu în o adunare de liberi și sub ceriul liber sé sfătuiau și luau deciziuni

Moșile țerei (statului) în Germania de Nord (acum moșii cavaleresci) erau séu moștenire (allode) séu beneficiu (beneficium). Dreptul acestor moșii îl aveau numai nobilii, cari se aflau în posesiunea unui allod, pe care l'a moștenit, de aceia posesiunile de moșii și titlul de nobil erau de coprins sinonim. Posesorul de allod avea dreptul asupra familiei lui trebuie séi sesupue rudenile atât din partea bărbătescă, cât și din partea femeiască. Nobilul séu liberalul posesor nu se interesa de cât de rebel și de vênat, el moșia o împărțea între supușii lui, cari o lucrau pentru nimica, aceste moșii sé numéu moșii (domeni, domnesci; astădi încă se mai numesc în Germania de sud curți singuraticice domenii, exemplu moșia domnescă séu domeniul în Baden Baden. Snușii, cari lucrau atari moșii trebuiau sé se îndestuléscă cu a treia parte de aici probabil sé devină și terminul auđit des la poporul nost „tărta pârta nimica totă“ adecă tertia pars (a treia parte) care pare a fi fost cam puțin, ei așa lucrau moșiiile acestea că ei pentru pământul ce îl primeau pe séma lor, trebuiau sé lucreze trei zile din séptămână pentru posesor, afară de aceea posesorul mai pretindea și naturale, adecă fructe și lucru cu mâna, așa încât supusului puțin timp îi mai rămânea pentru a lucra pentru sine.

(Va urma).

Mulțămită publică

domnului Franz Wilhelm, farmacist în Neunkirchen, Austria-de jos, inventatorul theei de curățirea sângelui antireumatice și antiarthritice. Curățitor de sânge pentru podagră și reumatism.

Dacă pășesc în publicitate: o fac pentru că mai întâi mi s'au dat datorie a exprima d-nului Wilhelm, farmacist în Neunkirchen, cea mai sinceră mulțămită, pentru serviciile, ce mi le-a făcut thea sa curățitoare de sânge în durerile mele reumatice, și apoi a face atenție și pe alții, cari sufer de această boală, asupra acestei thee excelente. Nu sunt în stare a descrie durerile ce m'au torturat în decurs de 3 ani, la ori-ce schimbare de timp, de cari nici medicini, nici folosirea băilor de pucioasă din Baden lângă Viena, nu m'au putut scăpa. Mă tăvăleam în pat noapți întregi fără somn, apetitul mi scădea vedând, proștiptam rău și întregă puterea corporală îmi scădea. După o folosire de 4 săptămâni a numitei thee, nu numai am scăpat cu totul de dureri, și sunt liberă și acum după ce nu o mai folosesc de 6 săptămâni, dar întregă, starea sănătății mi s'a îmbunătățit. Sunt convinsă că fie-cine, care va lua refugiu la această thea contra astorfel de boală, va binecuvânta ca mine pe inventatorul aceleia, dl Franz Wilhelm.

Cu distincă stimă:

contesa Butschin-Streitfeld,
soție de vice-colonel.

Deposite en gros în Sibiu la domni: Franz Jahn Söhne, J. B. Misselbacher sen., F. A. Reisenberger și farmacia I. C. Molnar. [197] 10-12

ad. Nr. 376 of. ppesc [21] 2-3

CONCURS.

Prin această se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“ pentru ocuparea postului de capelan în parochia Berința.

Venitele împreunate cu acest post sunt jumătate din venitele parochiei în sumă de 207 fl. 50 cr. despre cari venite interesate pot lua informațiuni dela comitetul parochial, respective dela oficiul protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și asterne cererile concursuale provădute cu documentele recerute de statutul organic până la termenul sus-amintit la subscrișul oficiu protopresbiteral (p. n. K. Monostor). Concurenții sunt datori a se presenta în parochie, pelângă observarea §. 18 din regulamentul pentru parochii pentru a cânta, respective celebra și a cuvânta. Oficiul protopresbiteral al Cetății de pétră în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Fânațe, la 22 Decembre 1897.

Teodor Șovrea,
adm. protopresb.

„MIELUL“,

cassă de împrumut și păstrare în Poiana.

Nr. 16/898.

Convocare.

Domnii acționari ai cassei de împrumut și păstrare „Mielul“, societate pe acții în Poiana, în virtutea § 14 din statutele societății se invită la

a VI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Poiana Mercuri la 2 Martie st. n. 1898 la 2 ore, după amăzi în sala cea mare a școlii nouă.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Rapostul anual al direcțiunei.
2. Raportul comitetului de supraveghiere asupra computului anual, al bilanțului încheiat cu 31 Decembre 1897 și a propunerilor pentru împărțirea profitului.
3. Decisiune asupra bilanțului anual și fixarea dividendelor în sensul §. 45 din statute.
4. Alegerea a 3 membri în direcțiune.
5. Alegerea comitetului de supraveghiere.
6. Fixarea marcelor de presentă.
7. Eventuala schimbare a unor paragrafi din statute.

Se atrage atențiunea domnilor acționari la dispozițiunea §. 16 din statute în sensul căruia la adunare pot participa numai acei acționari cari sunt trecuți cu 6 luni mai înainte ca acționari în registrul acționarilor și care cel puțin cu o zi înainte de adunare au depus pe lângă revers la cassa societății acțiunile scrise pe numele lor, respective pe al acelora pe cari îi reprezintă împreună cu dovezi de plenipotență.

Acțiunile și eventualele documente de plenipotență sunt a se depune la cassa societății cel mult până la 1 Martie st. n. 4 ore p. m.

Poiana, 2 Februarie 1898.

Direcțiunea.

Redactor prov. Dr. Elie Cristea.

Hirdetmény.

Kelnek község határanak ált. tagosítási ügyben Rössler Károly működő mérnök elhalálozása folytán megüresedett működő mérnöki állásnak választás utján leendő betöltése hatánapúl 1898 évi február hó 21-ik napját d. u. 2 órakor a kelneki községi író dába zennel kitüzöm, melyre minden érdekelt birtokost azzal idézek meg, hogy elmaradásuk a tárgyalás megtartását akadályozni nem fogja.

Mind ama birtok rendezési mérnökök, kik a működő mérnöki teendőket elvállalni szándékoznak, felhivatnak, hogy aszerződézi pontozatok előterjesztése mellet, ajánlataikat a kitüzött hatánapig hozzám vagy az érdekelt felekhez küldjék be, mivel azontul fi gyelembe vétetni nem fognak.

Megjegyeztetik, hogy ezen úgy az érdemleges tárgyalás stadiumában van és a határ területe 5559 holdat teszen.

Nagy-Szeben, 1898 február hó 1-én.

A kir. törvényszék eljáró bírāja.

Mihály Dezső,

kir. törvényszéki bírő

În Tipografia archidieceesană au apărut:

I. C. Panțu:

Curs complet

de

corespondență comercială

à fl. 1.60,

Procent,

Promil,

Interese

și

Teoria

conturilor

curente

à fl. —.40.

Se pot procura din

Librăria archidieceesană, Sibiu

„HUNEDÓRA“,

însoțire de anticipațiuni și credit în Deva.

Convocare.

Domnii participanți ai însoțirii de anticipațiune și credit „HUNEDÓRA“, se invită în virtutea §§-lor 23 și 24 ai statutelor la a

XIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Deva Duminecă la 27 Februarie 1898 st. n. la 2 ore d. a. în localul însoțirii.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Alegerea unui președinte, a unui vicepreședinte, precum și a doi secretari și doi scrutinători.
2. Raportul direcțiunei cu privire la activitatea consiliului administrativ și la starea cassei însoțirii (bilanțul) pe anul 1897; raportul comisiunei de supraveghiere și hotărîrea asupra profitului curat.
3. Statorirea bugetului pe anul 1898
4. Alegerea directorului, vice-directorului, cassarului, comptabilului și a secretarului pe timp de 3 ani.
5. Alegerea membrilor în consiliul administrativ pe timp de 3 ani.
6. Alegerea comisiunii de supraveghiere pe timp de un an.
7. Eventuale propuneri (§ 29.)

În lipsa membrilor receruți, — de peste jumătate a părților fundamentale — adunarea se va ține în înțelesul §-lui 25 din statute la 6 Martie a. c. tot la timpul și în localul indicat.

Domnii participanți pot lua parte sau în persoană, sau prin plenipotențiții lor, cari asemenea au să fie participanți fundamentali (§. 26); nime nu pôte exercita însă mai multe de 20 voturi (§ 10).

În timpul încheierii bilanțului însoțirea a avut 319 părți fundamentale à 50 fl. 15 950 fl.

Din ședința consiliului administrativ al însoțirii „Hunedóra“ ținută în Deva la 27 Ianuarie 1898.

Avram P. Pécuarariu
director.

Alexandru Moldovan m. p.,
vice-director

Alexandru Moldovan jun m. p.,
secretariu.

ACTIVE.		PASIVE.	
1 Cassa în număr	4925.06	1 Părți fundamentale	15950.—
2 În cambii	136043.—	2 Depuneri spre fructificare și inter. Capit.	102797.40
3 În obligațiuni	975.—	3 Fondul de reserva	4600.—
4 În mobiliar; det. 5%	300.57	4 Fondul de rezervă special	500.—
5 În anticipațiuni	1262.74	5 Reescompt	15000.—
6 Taxe de protest	17.43	6 Beneficii	360.—
		7 Inter. la părț. fund. neridicate	415.25
		8 Profit curat	3881.15
	143503.80		143503.80

Contul profitului și perderilor pe anul 1897.

SPESE.		VENITE.	
1 Interese la depuneri	5869.78	1 Interesele de escompt	10406.36
2 Interese de reescompt	927.22	2 Provisiuni	2637.44
3 Remunerațiuni	2160.—	3 Accidențe diverse și interese de întărțiere	1983.68
4 Spese diverse (recuise de cancelarie, încălțit, luminat, serviciu etc.)	478.36		
5 Contribuțiune	1152.54		
6 Timbru	17.62		
7 Taxe de presentă	325.—		
8 Chirie	200.—		
9 Deteriorarea mob. cu 5%	15.81		
10 Profit curat	3881.15		
	15027.48		15027.48

Deva, la 31 Decembre 1897.

Ioan Lazariciu m. p.,
cassar.

Avram P. Pécuarariu m. p.,
director.

Alexandru Moldovan sen. m. p.,
vice-director.

Ioan Simionașiu m. p.,

Subsemnata comisiune de supraveghiere am examinat contul bilanțului, al profitului și al perderilor și le-am aflat întru tôte în consonanță cu cărțile și exact.

Deva, la 30 Ianuarie 1898.

Beniamin Pop m. p. Nicolau Schocander m. p. Simion Dragomir m. p.